

خدمات رایگان مشورتی وزارت زراعت در کل کشور: ۱۵۰، مشکل بیش از ۵۱ هزار دهقان را حل کرده است

در این شماره بخوانید:

علاقه مندی
دهقانان هرات
به کشت لبلبو

پایان یک رنج
۵۰ سال
۵۰ در فراه

دلرغونی
زابل کرنه
او او بیزی سرچینی

عوامل زیاد شدن
زنبور نر
در کندوی...

هلمند کی د مرخپړو د ترویج په پار هڅې

د هلمند د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ ریاست هلې ځلې کوي، چې
کروندګرو ته نوښتونه او نوي لارې چارې ور وپېژني، چې د دوی په
اقتصاد کې د مثبت بدلون لامل شي.
د مرخپړو تولید او پالنه آسانه او په بازار کې یې بیه لوړ ده. کروندګر
کولای شي، چې له دې لارې ښه عاید تر لاسه کړي.

کندهار کې دوه زره جریبه بڼونه جوړېږي

پرمختګ دی. د کرنې وزارت هلې ځلې کوي، چې کندهار ولایت کې بڼوالی ته وده ورکړي، هغه ونې ترویج کړي، چې په لنډه موده کې مېوه نیسي او بڼه کمیت او کیفیت لرونکي وي، تر څو د بڼوالی محصولات ډېر او د بڼوالو عواید زیات شي. د کرنې وزارت له خوا د نوي بڼونو جوړول، د زړو بڼونو بیارغول او پر بڼوالو د بڼوالی اړونده توکي وېشل د بڼوالی د سکټور د پیاوړتیا او د نوي بڼونو د پېژندنې لامل شوي دي او له دې لارې بزگرانو ته د کار زمینه هم برابره شوې ده.

هغوي سره د باغونو په نقشه اچولو، د اوبولګولو د سیستم په جوړولو او د بڼوالی د مدیریت اړوند ځینو نورو برخو کې هم تخنیکي او فني مرستې کوي. د کندهار د کرنې ریاست چارواکي وایي، چې د مېوو نوي بڼونه جوړول په دې ولایت کې د بڼوالی په برخه کې لوی

د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ وزارت په هېواد کې د بڼوالی د پراختیا په پارګنې پروګرامونه پلي کړي دي، چې ورسره په هېواد کې د بڼوالی چارې پراخې شوي او بڼوالو ته د ګټې وټې زمینه برابره شوې ده. هېواد کې د بڼوالی د پراختیا د هلوځلو په دوام داخل د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ وزارت د بڼوالی او مالدارۍ ملي پروژې «NHLP» له خوا د کندهار په بېلابېلو ولسوالیو کې د مېوو دوه زره جریبه نوي بڼونه جوړېږي.

د بڼوالی او مالدارۍ ملي پروژې «NHLP» پر دې سربېره، چې کروندګرو ته به تصدیق شوي نیالګي ورکړي، له

د ننگرهار شپږو ولسوالیو کې ۱۲۰۰ جریبه بڼونه جوړېږي

او د بڼوالی د مدیریت اړوند ځینو نورو برخو کې هم تخنیکي او فني مرستې کوي. د ننگرهار د کرنې ریاست چارواکي وایي، چې د مېوو نوي بڼونه جوړول په دې ولایت کې د بڼوالی په برخه کې لوی پرمختګ دی. د کرنې وزارت هلې ځلې کوي، چې ننگرهار ولایت کې بڼوالی ته وده ورکړي، هغه ونې ترویج کړي چې په ډېره لنډه موده کې مېوه نیسي او بڼه کمیت او کیفیت لرونکي وي، تر څو د بڼوالی محصولات ډېر او د بڼوالو عواید زیات شي.

د کرنې دودې او کلیوالي پراختیا پروژه «CBARD» پر دې سربېره، چې کروندګرو ته به تصدیق شوي نیالګي ورکړي، له هغوي سره د باغونو په نقشه اچولو، د اوبولګولو د سیستم په جوړولو

هېواد کې د بڼوالی د پراختیا د هلوځلو په دوام داخل د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ وزارت د کرنې د ودې او کلیوالي پراختیا پروژې «CBARD» له خوا د ننگرهار ولایت په شپږو ولسوالیو کې یو زر او ۲۰۰ جریبه بڼونه جوړېږي. د ننگرهار د کرنې ریاست چارواکي وایي، چې د کرنې دودې او کلیوالي پراختیا پروژې له خوا ددې ولایت په شپږو ولسوالیو «رودات، کوټ، چپرهار، اچین، خورینایو او شیرزادو» کې د ستروسو، انارو، املکو، شفتالو، مڼې، چهارمغزو او الوچې یو زر او ۲۰۰ جریبه بڼونه جوړېږي، چې له دې ډلې ۶۳ جریبه یې متراکم بڼونه دي.

لغمان کې دوه سربندونه او کانالونه جوړېږي

ځمکې خړوبې کړي. د لغمان د کرنې ریاست چارواکي وایي، چې یاد سربندونه او کانالونه په پاخه او اساسي ډول جوړېږي، چې په جوړېدو سره به یې زرګونه جریبه نوي کرنیزې ځمکې خړوبې او زرګونه کورنۍ به ورڅخه هر اړخیزه ګټه پورته کړي. د دې پروژې پلي کول به له یوې خوا د اوبو د ضایعاتو مخه نیسي له بلې خوا د دې سیمې د کرنیزو محصولاتو د کیفیت او کچې په لوړولو کې مرسته کوي او د بزگرانو په اقتصادي وده کې به رغنده رول ولري.

اوردوالی لري، چې په جوړېدو سره به یې یو زر او ۹۰۰ هکتاره نوي کرنیزې ځمکې د خړوبولو تر پوښښ لاندې راشي او دغه راز د نهرکریم سربند او کانال به دوه زره هکتاره نوي کرنیزې

د لغمان د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ ریاست چارواکي وایي، چې د «PMS» موسسې په همکارۍ ددې ولایت یو شمېر سربندونه او کانالونه جوړېږي. د لغمان د کرنې ریاست د چارواکو په خبره د جوړېدونکو سربندونو او کانالونو له ډلې د زېړانیو سربند او کانال او د نهرکریم سربند او کانال د جوړولو په پار لومړني سروې تر سره شوي او د رغولو چارې به یې ډېر ژر پیل شي. د لغمان د کرنې ریاست وایي، چې د زېړانیو د سربند کانال ۲۲ کیلو متره

یک هزار و ۵۰۰ جریب باغ میوه در شمال کشور ساخته شد

در این ولایات، زمین‌های شان سروی و تأیید شده بود. باید گفت که وزارت زراعت، از آغاز فعالیت پروژه‌ی ملی باغداری و مالدارۍ‌اش تا این دم، در زون شمال کشور بیش از ۵۰ هزار جریب باغ میوه ساخته است که از ثمره این باغ‌ها، همه‌ساله باغداران شمال کشور صدها میلیون افغانی درآمد دارند.

سرپل، ۲۳۸ جریب در ولایت جوزجان و ۱۰۵۵ جریب در ولایت سمنگان، به شکل عصری و معیاری ساخته شده است. در کمپین سال روان نهال‌های تصدیق‌شده میوه‌های بادام، انگور، سیب، ناک، شفتالو، آلو، گیلاس، چهارمغز و انار برای باغدارانی توزیع شد که قبلاً از سوی کارمندان ترویج باغداری پروژه ملی باغداری و مالدارۍ

وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ در ولایت‌های شمالی کشور، پس از سروی زمین‌های باغداران، یک هزار و ۵۵۲ جریب باغ میوه‌های مختلف را برای آنان ساخت. این کار را وزارت زراعت، به واسطه‌ی پروژه‌ی باغداری و مالدارۍ خود عملی کرده است.

این مقدار باغ از آغاز کمپین خزانۍ امسال به این سو به صورت معیاری ساخته شده است. احمدفهم جباری هم‌آهنگ‌کننده‌ی پروژه‌ی ملی باغداری و مالدارۍ در زون شمال، «از جمله این یک هزار و ۵۵۲ جریب باغ جدید در زون شمال، ۵۷۵ جریب در ولایت بلخ، ۴۳۴ جریب در ولایت فاریاب، ۱۹۹۵ جریب در ولایت

حل مشکل ۵۱ هزار دهقان، گامی بلند

داشتن معلومات کافی و پیش‌رفته، کارمند و کارگر را کمک می‌کند تا به بهترین شکل ممکن، موفق شود. در افغانستان میزان بی‌سوادی بلند است و اکثر مردم زراعت، مالدارۍ و باغداری می‌کنند، ولی از روش‌های مدرن برخوردار با کاروبارشان دور هستند. آمیزش کاروبار سنتی با اطلاعات و روش‌های مدرن، اصلی‌ترین نیاز کاروبار مالداران، باغداران و دهقانان است و به همین خاطر است که وزارت زراعت مرکز تماس ۱۵۰ را به صورت رایگان به همه‌ی دهقانان کشور در سال ۱۳۹۷ معرفی کرد که اکنون دست‌آورد‌های کلانی دارد و مشکل ده‌ها هزار دهقان، باغدار و مالدار را حل کرده است.

در خبرها خواندیم که مرکز تماس دهقانان وزارت زراعت، تا کنون به مشکل ۵۱ هزار و ۵۰۷ دهقان در سراسر کشور رسیده‌گی کرده است. این مرکز به صورت کاملاً رایگان به دهقانان، مالداران و باغداران، مشورت‌های مورد نیاز و تازه داده است. فعالیت این مرکز طوری است که دهقانان به ۱۵۰ به صورت رایگان زنگ می‌زنند و مشکلات‌شان را با متخصصان در میان می‌گذارند تا با تازه‌ترین یافته‌های علمی، برای‌شان مشورت‌های مفید و راه‌حل‌های کارساز داده شود. در این مرکز هر روز به معضلات و مشکلات گوناگون مطرح‌شده توسط دهقانان از سراسر کشور، رسیده‌گی می‌شود.

از طریق این مرکز به مشکلات دهقانان، درباره‌ی امراض و آفات نباتی، چگونه‌گی کنترل امراض و آفات، عملیات زراعتی، روش‌های جدید کشت نباتات، آبیاری و مدیریت درست آب در مزرعه، روش‌های جدید کشت نباتات، معرفی نژادهای جدید نباتات که مقاوم در مقابل امراض و آفات زراعت معاصر، استفاده از ماشین‌آلات زراعتی به خاطر کاهش هزینه‌ی کار، شاخه‌بری، احداث باغ با ارائه‌ی «مشورت‌های مفید»، رسیده‌گی شده است.

مسوولان این مرکز گفته‌اند که بیش‌تر فعالان مالدارۍ از سراسر کشور، در زمینه‌ی امراض مختلف حیوانی، وقایع و درمان، خوراکه، چاق‌سازی حیوانات مختلف، احداث فارم و پرورش حیوانات، به ۱۵۰ زنگ زده و مشورت و راه‌حل خواسته‌اند که برای‌شان بهترین راه‌حل‌ها توسط متخصصان داده شده و مشکلات‌شان حل شده است.

فعالیت این مرکز، اثرگذار و از جانب دهقانان خواستنی بوده است. به همین خاطر بوده که دهقانان بهره‌مند شده از این خدمات، از کار این مرکز ابراز خوشی می‌کنند و فعالیت این مرکز را در برچیده شدن مشکلات‌شان اثرگذار می‌دانند.

واقعیت امر این است که دهقانی در افغانستان از اطلاعات تازه و آیدیت به دور است و شیوه‌های سنتی هنوز در زراعت، مالدارۍ و باغداری نیز گسترده است. وزارت زراعت به خاطر بدل‌سازی زراعت سنتی، باغداری عنعنه‌ای و مالدارۍ قدیمی با روش‌های تازه و پیش‌رفته، در کنار ساخت مزرعه‌های نمایشی برای دهقانان، ساخت باغ‌های مدرن و متراکم به باغداران و القاح مصنوعی حیوانات و معرفی خوراکه‌های خودساخت حیوانی به مالداران، مرکز تماس رایگان ۱۵۰ را راه‌اندازی کرده است.

۱۵۰ به صورت کامل در خدمت دهقانان، مالداران و باغداران است تا آنان بتوانند با هر چی ساده‌گی، سوال‌های‌شان را مطرح کنند و جواب‌های درست، روشن و قابل تطبیق بگیرند.

مزیت دیگر خدمات ۱۵۰ این است که مرز جنگ و ناامنی را کم‌تر می‌شناسد. دهقانان از هر نقطه (مهم نیست تحت حاکمیت جمهوری اسلامی افغانستان باشد یا در قید گروه طالبان) می‌توانند به خدمات ۱۵۰ به صورت رایگان دسترسی داشته باشند و راه‌های بهترشدن کاروبارشان را یاد بگیرند.

هلمند کی دمر خپړیو د ترویج په پار هڅې

دهلمند د کرنې رییس
زلمی الکو وایی، دمر خپړیو
ارزښت ته په کتو غواړي، چې
په دې ولایت کې دمر خپړیو
کر کيله ترویج کړي چې له
یوې خوا د کوکنارو ښه بدیل
دی او له بلې خوا د بزرگرانو په
اقتصادي وده کې هم رځنډه
رول لري.
ښاغلي الکو وویل، چې د
افغانستان مرخپري په کور دننه
او بهر ښه مارکېټ لري.

نه ده خوپه سیمه ییزو بازارونو کې دیوه کیلوگرام مرخپري بیه له ۲۵۰ تر ۳۰۰ افغانیو پورې رسېږي او په بهر کې بیا یو کیلوگرام مرخپري تر ۱۴۰ ډالره پورې هم خرڅېږي. له مرخپړیو د ویني فشار په کنټرولو، دهلیوکو د ناروغیو او مکروبي ناروغیو په درملنه او یو شمېر نورو طبي برخو کې ګټه اخېستل کېږي.

ورکړل شوي دي. دغه راز د کرنې وزارت په پام کې لري، چې په ۱۳۹۹ یم کال کې هم دې وزارت د ښوایی او مالدارۍ ملي پوړۍ له خوا په هېواد کې د مرخپړیو د پالنې ۶۰ نور مرکزونه هم جوړ کړي.

دیلوني ور ده، چې د مرخپړیو کرکېله او پالنه د ښوایی او مالدارۍ ملي پوړۍ له خوا د لومړي ځل لپاره د کورنیو باغچو په برنامه کې شاملو مېرمنو ته ور ښودل کېږي، چې د مېرمنو له تود هرکلي سره مخ شوې ده.

مېرمنې په خپلو کورنیو باغچو کې د مرخپړیو تر کرلو وروسته تر څه کم دوه میاشتو پورې کولای شي، چې د خپلو مرخپړیو حاصل راټول او خرڅ کړي.

مرخپري په کال کې څلور ځله حاصل ورکوي که څه هم په هېواد کې دننه د مرخپړیو د خرڅلاو ټاکلې اندازه معلومه

نورو ولایتونو کې هم دمرخپري کرکېلي ترویج په پار هڅې کوي؛ یواځې سېرکال د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ وزارت له خوا د مرخپړیو د پالنې څه باندې ۶۰ مرکزونه جوړ شوي دي. ددغو مرکزونو د جوړولو موخه د مېرمنو او ښوولو کورنیو اقتصادي ودې ته زمینه برابره دي.

د مرخپړیو دغه ۶۰ مرکزونه د کابل، پروان، پنجشیر، کاپیسا، لوګر، پکتیا، خوست، پکتیکا، غزني، میدان وردګ، بامیان او دیکنلي په ولایتونو کې یواځې د مېرمنو لپاره جوړې شوي دي.

ددغو مرکزونو د جوړولو ټول لګښت د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ وزارت د ښوایی او مالدارۍ ملي پوړۍ «NHLP» له خوا ورکړل شوي دي.

دې ترڅنګ دمرخپړیو د پالنې هر یوه مرکز ته دمرخپړیو د پالنې یوه کڅوړه، چې په کې ۱۹ توکي شامل دي هم

دهلمند د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ ریاست له خوا په دې ولایت کې دمرخپړیو د کرکېلي دودولو په پار هلې ځلې روانې دي.

د دې ولایت د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ ریاست له خوا د لومړي ځل لپاره په دې ولایت کې په توافقي ډول دمرخپړیو کرکېله تر سره شوې وه، چې پیل یې ډېر ښه او مثبته وه.

دهلمند د کرنې رییس زلمی الکو وایی، دمرخپړیو ارزښت ته په کتو غواړي، چې په دې ولایت کې دمرخپړیو کرکېله ترویج کړي چې له یوې خوا د کوکنارو ښه بدیل دی او له بلې خوا د بزرگرانو په اقتصادي وده کې هم رځنډه رول لري. ښاغلي الکو وویل، چې د افغانستان مرخپري په کور دننه او بهر ښه مارکېټ لري.

هغه زیاته کړه: «د انبات کورني مارکېټ تر څنګ نړیوال مارکېټ هم لري، چې موږ به سېمه کې له یو شمېر سوداګرو سره خبرې وکړو خو بهر ته د صادراتو زمینه برابره کړي.»

دهلمند د کرنې ریاست کروندګرو ته د دوی د اقتصادي پیاوړتیا په موخه دمرخپړیو د کر سپارښتنه کوي.

دهلمند د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ ریاست هلې ځلې کوي، چې کروندګرو ته نوښتونه او نوي لارې چارې ور وپېژني، چې د دوی په اقتصاد کې د مثبت بدلون لامل شي. دمرخپړیو تولید او پالنه اسانه او په بازار کې یې بیه لوړ ده. کروندګر کولای شي، چې له دې لارې ښه عاید تر لاسه کړي.

دهلمند د کرنې رییس وایی د کرنې ریاست هلې ځلې کوي، چې دمرخپړیو ترڅنګ ګڼ شمېر نور ارزښت لرونکي بوټي هم په دې ولایت کې ترویج کړي ترڅو د کوکنارو د کرکېلي مخه ونیول شي.

د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ وزارت دهلمند ترڅنګ په

علاقه مندی دهقانان هرات به کشت لبلبو

شفیق نوری

عبدالقيوم
یک تن دیگر از این
دهقانان می گوید: «کشت
لبلبو بی زحمت است و
حاصل خوب می دهد و
اگر شرکتی باشد که به
خاطر تولید قند و شکر
از لبلبوی دهقانان هرات
استفاده کند درآمد ما
بیش تر می شود.»

بعد از آن انقلاب شروع شد و حالا از سال ۱۳۹۵ به این طرف لبلبو کشت می کنیم و در دو فصل لبلبو می کاریم که بیش تر فصل بهاری آن حاصل خوب می دهد که از سیر ۵۰ تا ۷۰ افغانی آن را می فروشیم.» عبدالظاهر از وزارت زراعت می خواهد که برای افزایش تولید و ساحه کشت لبلبو به آن ها تخم اصلاح شده و کود کیمیاوی کمک کند تا بتوانند حاصلات بیش تر به

قبل افزایش یافته است. در همین حال دهقانان لبلبو کار این ولایت از کشت این محصول و حاصلات به دست آمده از آن راضی هستند. عبدالظاهر یک تن از دهقانان ولسوالی گزره هرات که از دو جریب زمین ۱۰ تن لبلبو به دست آورده است، می گوید: «از سال ۱۳۵۷ تخم لبلبوی قندی برای ما توسط کوپراتیف ها توزیع شد و ما لبلبو را کشت کردیم که

مسوولان ریاست زراعت، آبیاری و مالدارۍ ولایت هرات از افزایش ۱۲.۵ درصدی حاصلات لبلبو در سال جاری در حالی خبر می دهند که دهقانان این ولایت از وزارت زراعت می خواهند برای افزایش ساحه کشت و تولید این تولید با آن ها همکاری کنند.

بشیر احمد احمدی آمر امور زراعتی ولایت هرات کم بودن ساحه کشت و تولید لبلبو در این ولایت را تأیید می کند و می گوید: «ساحه کشت و تولید لبلبو در سال جاری در این ولایت ۳۲۷ هکتار و میزان حاصلات به دست آمده از آن به پنج هزار و ۵۵۹ متریک تن می رسد و با توجه به عدم استفاده صنعتی از این محصول، اداره زراعت کدام فعالیتی در این بخش ندارد اما نظر به علاقه مندی دهقانان ما آماده هرگونه همکاری با آنان هستیم.»

این در حالی است که در سال پار از ۳۰۸ هکتار زمین تحت کشت لبلبو چهار هزار و ۸۶۰ متریک تن لبلبو به دست آمده بود و امسال به دلیل علاقه مندی دهقانان و موجودیت آب و هوای مناسب حاصلات لبلبو ۱۲.۵ درصد نظر به سال

دست بیاورند.

عبدالقيوم یک تن دیگر از این دهقانان می گوید: «کشت لبلبو بی زحمت است و حاصل خوب می دهد و اگر شرکتی باشد که به خاطر تولید قند و شکر از لبلبوی دهقانان هرات استفاده کند درآمد ما بیش تر می شود.»

نژاد (ورایتی) های قندی و علوفه ای لبلبو در ولسوالی های انجیل و گزره ولایت هرات بیش تر زرع می شود که از نوع قندی آن به منظور غذای انسانی و از ورایتی علوفه ای آن به هدف خوراکه حیوانات استفاده می شود.

پایان یک رنج ۵۰ ساله در فراه:

پس از این باشندگان «کاریز حاجی سلطان» شب‌ها آرام می‌خوابند

معلومات از: جهان مرتضی
ویرایش و تنظیم: هفته‌نامه‌ی دهقان

هر کس می‌خواست مسیر آب را از خانه و زمین‌های زراعتی‌اش تغییر بدهد و به جهت دیگر، آن را رهنمایی کند که این باعث جنگ و جنجال‌ها در منطقه نیز شده بود. حتا سر، پا و دست برخی می‌شکست. این مشکل جدیدی نبود، زیرا از حدود بیش‌تر از ۵۰ سال پیش، مردم قریه‌ی کاریز حاجی سلطان، درگیر آن بودند.

به خاطر جلوگیری از خطر سیلاب، خرد و بزرگ قریه روز و شب می‌کوشیدند. آن‌ها بوجی‌ها را خاک و ریگ پر می‌کردند و روی هم می‌گذاشتند و از جاهای دور «چیم» می‌آوردند و موترهای کلان را به خاطر آوردن سنگ و خاک، کرایه می‌گرفتند تا بندی بسازند که مانع سیلاب شود و یا مسیر آب را تغییر دهد. تلاش آن‌ها به این خاطر بود که داروندارشان را سیل نبرد. چند سال قبل در این قریه سیلاب خانه‌های مردم را خراب کرد و سه نفر در این قریه جان‌های‌شان را از دست دادند. در زمستان وقتی باران زیاد می‌شد، آب کوه‌ها نیز سرازیر می‌شد و بندی را که با زحمات مردم قریه ساخته بودند، سیل می‌برد. مردم بی‌چاره می‌شدند. خدایداد رییس شورای محلی قریه کاریز حاجی سلطان می‌گوید، در این قریه بیش‌تر از ۳۳۰ خانواده زنده‌گی می‌کنند، پیش از ساخت دیوار ۴۰۰ متری، خانواده‌ها در معرض خطر ناشی از سیلاب قرار داشتند. در زمستان وقتی بارنده‌گی زیاد می‌شد، مردم شبانه از ترس سیلاب نمی‌خوابیدند.

خدایداد می‌گوید، بیش‌تر از ۸۰ درصد کشت‌وکار مردم را همه ساله سیلاب ویران می‌کرد. دهقانان از ترس سیلاب، زمین‌های‌شان را کشت نمی‌کردند و بیش‌تر زمین‌های زراعتی در این قریه به اثر تهدید سیلاب و کمبود آب از کشت باز می‌ماند. بنابر مشکلات زیاد زراعتی که مردم این قریه داشتند، طرح اعمار و بازسازی ۴۰۰ متر دیوار از طرف مردم و شوراهای این قریه به پروژه رشد زراعت وزارت زراعت معرفی شد که بعد از شش ماه، ۴۰۰ متر دیوار استنادی به شکل پخته و اساسی از طرف پروژه «CBARD» ساخته شد.

اما این مشکل توسط وزارت زراعت حل شد، زیرا ۴۰۰ متر دیوار محافظتی -استنادی در قریه کاریز سلطان ولسوالی خاک سفید ولایت فراه از طرف پروژه رشد زراعت و انکشاف روستایی وزارت زراعت آبیاری و مالداري به طور پخته و اساسی ساخته شد. این کار شش ماه زمان گرفت. حالا آب و سیلاب دیگر خانه‌های مردم و زمین‌های کشاورزی را در این قریه تهدید نمی‌کند و باشندگان این قریه از این مصونیت بهره می‌برند.

حالا با تکمیل ساخت این دیوار، خانواده‌ها و دهقانان در فصل باران‌ها شبانه بر خلاف پنجاه سال گذشته، راحت می‌خوابند و دیگر

آموزش فرزندان‌ش که به مکتب می‌روند، سرمایه‌گذاری می‌کند. به آن‌ها بایسکل خریده است تا به درس‌های‌شان سر وقت برسند و بسیار خوشحال است، زیرا دیگر تشویش سیلاب‌ها را ندارد و باغ اناری ساخته است که فرزندان‌ش در آینده از حاصل آن، درآمد خوبی خواهند داشت. در قریه‌ی کاریز حاجی سلطان، کشت کوکنار ۶۰ درصد کاهش یافته است.

ولسوالی خاک سفید در شمال شهر فراه واقع است و بیش‌تر از ۳۴ هزار و ۶۰۰ نفر جمعیت دارد. این ولسوالی داری اقلیم گرم در تابستان و معتدل در زمستان است. خاک سفید یکی از حاصل‌خیزترین ولسوالی‌ها برای زراعت است و اکثریت مردم در این ولسوالی مصروف کشت و پرورش گندم، جواری، ماش، جو، تربز و کوکنار اند.

هر سال دهقانان در این ولسوالی، صدها جریب زمین را کوکنار کشت می‌کردند، چون کوکنار به آب کم ضرورت دارد و در یک سال یک بار حاصل می‌گرفتند، از هر جریب زمین چهار کیلو گرام کوکنار حاصل جمع‌آوری کرده که هر کیلوی آن را پنج هزار افغانی می‌فروختند. پروژه‌ی رشد زراعت و انکشاف روستایی وزارت زراعت، آبیاری و مالداري یک پروژه مبتنی بر تصمیم شوراهای مردمی است که در راستای کاهش کشت کوکنار در ولایت‌های ننگرهار، بادغیس و فراه فعالیت می‌کند. هدف آن بهبود اقتصاد محلی دهقانان، خانم‌های بی‌بضاعت و خانواده‌های زراعت‌پیشه از طریق تولید و ترویج محصولات زراعتی با ارزش است.

فعالیت‌ها و کارکردهای پروژه «CBARD» در ولسوالی خاک سفید ولایت فراه

- ساخت ۴۰۰ متر دیوار محافظتی در قریه کاریز حاجی سلطان،
- ایجاد ۸۸ متر دیوار محافظتی در قریه کاریز حاجی سلطان،
- اعمار ۲۵۰ متر دیوار محافظتی در قریه دهنو بالا،
- نصب ۱۲۰ متر سیفون در قریه ننگ آباد،
- نصب پنج تقسیم‌کننده آب در قریه دیوار سرخ بالا،
- ساخت چهار کشمش‌خانه در قریه کاریز حاجی سلطان،
- ایجاد ۴۲۷ جریب باغ انار و انگور برای ۱۱۲ دهقانان (که برای هر کدام‌شان بسته‌های باغداری، شامل ۱۶ وسیله نیز توزیع شده است)
- توزیع ۷۱ گل‌خانه‌ی بزرگ با ۱۳ وسیله گل‌خانه‌داری به مستفیدشونده‌گان،
- توزیع ۴۸ گل‌خانه‌ی کوچک برای خانم‌ها با ۱۳ وسیله‌ی گل‌خانه‌داری برای مستفیدشونده گان،
- ساخت شش گل‌خانه‌ی تجارتي آلویه‌را
- توزیع بسته‌های پروسس مواد غذایی، هر بسته شامل ۴۸ وسیله‌ی پروسس، برای ۷۰ خانم،
- و توزیع تخم‌های اصلاح‌شده و کود کیمیایی برای آن عده از مستفیدشونده‌گان این پروژه که محصولات زراعتی را تولید می‌کنند.

تیغ بزند و همیشه در این فکر بودیم که ژاله و باران نشود تا کوکنار را خراب کند.»

عبدالغیز اما حالا زمین‌هایش مصون است و می‌گوید: «به جای کوکنار، حالا جواری، گندم، ماش و جو کشت می‌کنم و حاصل خوبی هم دارم.»

پس از ارزیابی‌ای که از طرف ریاست زراعت ولایت فراه صورت گرفته بود، زمین‌های عبدالغیز مناسب ساخت باغ‌های انار تشخیص شد. این زمین‌ها به پروژه رشد زراعت و انکشاف روستایی معرفی گردید که از طرف پروژه «CBARD» در دو جریب زمین ۴۰۰ نهال تصدیق‌شده خریداری و غرس شد.

عبدالغیز تا به ثمر رسیدن باغ انارش، در یک سال دو فصل از زمینی که باغ ساخته، حاصل می‌گیرد. زمینش را شبدر کشت کرده است که به طور دوام‌دار برای تغذیه حیواناتی که دارد از آن استفاده می‌کند و متباقی‌اش را به زمستان خشک می‌کند. در شش جریب زمین، فصل اول جواری و ماش کشت کرده بود و ۵۰ هزار افغانی به دست آورده و در فصل دوم گندم کشت کرده که ۷۰ هزار افغانی کمایی کرده است. عبدالغیز دیگر کوکنار کشت نمی‌کند و به جای آن، در یک سال سه فصل از زمینش حاصل بافتخار می‌گیرد.

با ساخت دیوار محافظتی، آب کافی به کشت‌وکار مردم می‌رسد و دیگر جنجالی بر سر تقسیم آب نیست. عبدالغیز هفته‌ای یک بار زمین‌های را آبیاری می‌کند و حالا همه‌ی مردم می‌خواهند که برف و باران زیاد شود تا برای کشت و کار مردم آب فراوان وجود داشته باشد.

در زنده‌گی عبدالغیز تغییرات زیادی آمده است. او از پولی که به دست می‌آورد، در روند

خدمات رایگان مشورتی وزارت زراعت در کل کشور:

۱۵۰

مشکل بیش از ۵۱ هزار دهقان را حل کرده است

محمد اسمعیل سباون

خودمان با این مرکز بی‌کدام مصرفی، تماس بگیریم و مشکل‌مان را حل کنیم.»

هم‌چنان زهرا یک تن از زنان زراعت‌پیشه در ولایت هرات نیز از فعالیت و ارائه‌ی خدمات توسط این مرکز وزارت زراعت خوش است. خانم زهرا می‌گوید: «ما قبلاً با مشکلات زیادی مواجه بودیم و مرجعی که بتواند زودتر به مشکلات تخنیکی در مورد کشت‌وکار ما رسیده‌گی کند، نبود، فعالیت این مرکز برای ما فرصت خوبی است و حالا ما می‌توانیم با تماس به این مرکز با متخصصان گپ بزنییم و مشکلات‌مان را حل کنیم.»

اله‌ام‌الدین بورا یک تن از مسوولان مرکز تماس دهقانان، به هفته‌نامه‌ی دهقان می‌گوید: «علاوه بر رسیده‌گی به مشکلات، در خصوص سایر مواردی که مطرح می‌شود، نیز به متقاضیان مشورت و معلومات می‌دهیم، مثل وضعیت آب و هوای ولایات، راهنمایی دهقانان برای دریافت کمک از وزارت زراعت از قبیل توزیع تخم‌های اصلاح‌شده، ساخت باغ‌های نو و غیره

مرکز تماس دهقانان تا کنون به مشکل ۵۱ هزار و ۵۰۷ دهقان در سراسر کشور، به صورت کاملاً رایگان رسیده‌گی کرده و به آنان مشورت‌های لازمی داده است، بی آن که یک افغانی در دریافت این مشورت‌ها هزینه کرده باشند. دهقانان به ۱۵۰ به صورت رایگان زنگ می‌زنند و مشکلات‌شان را با متخصصان در میان می‌گذارند تا با تازه‌ترین یافته‌های علمی، برای‌شان مشورت‌های مفید داده شود.

در این مرکز هر روز به معضلات و مشکلات گوناگون مطرح‌شده توسط دهقانان از سراسر کشور، رسیده‌گی می‌شود.

کریم الله رووفی یک تن از متخصصان مرکز تماس دهقانان، می‌گوید که در این مرکز به مشکلات دهقانان، درباره‌ی امراض و آفات نباتی، چگونه‌گی کنترل امراض و آفات، عملیات زراعتی، روش‌های جدید کشت نباتات، آبیاری و مدیریت درست آب در مزرعه، روش‌های جدید کشت نباتات، معرفی نژاد (ورایتی) جدید حاصل‌ده و مقاوم در مقابل امراض و آفات زراعت معاصر، استفاده

موضوعات مربوط به سکتور زراعت از طریق این مرکز به دهقانان معلومات ارائه می‌دهیم.»

در همین حال، شماری از آگاهان زراعتی، فعالیت این مرکز را سودمند می‌دانند و می‌گویند که توسعه‌ی این خدمات، باعث رشد و بهبود زراعت، مالدارۃ و باغداری می‌شود. به باور رمضان مهدی‌یار کارشناس امور زراعت، مرکز تماس دهقانین که به منظور فراهم کردن سهولت‌ها جهت حل مشکلات تخنیکی دهقانین و مالداران ایجاد گردیده، تأثیرات مثبت در حل چالش‌ها و مشکلات دهقانان و مالداران دارد. آقای مهدی‌یار می‌گوید: «از این طریق دهقانان و مالداران عزیز می‌توانند از مشورت‌های آنی و همه‌روزی متخصصان وزارت زراعت بهره‌مند شوند.»

مرکز تماس دهقانان در چوکات ریاست عمومی ترویج و انکشاف زراعت وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۃ از سال ۱۳۹۷ بدین‌سو برای حل آنالین مشکلات زراعتی و مالدارۃ دهقانان آغاز به کار کرد. کارمندان مسلکی وزارت در این مرکز هر روز با پاسخ دادن به تماس دهقانان، به آنان مشورت و راه حل مشکلات‌شان را پیشنهاد می‌کنند.

از ماشین‌آلات زراعتی به خاطر کاهش هزینه‌ی کار، شاخه‌بری، احداث باغ با ارایه‌ی «مشورت‌های مفید»، رسیده‌گی شده است.

آقای رووفی هم‌چنان می‌گوید که بیش‌تر فعالان مالدارۃ از سراسر کشور، در زمینه‌ی امراض مختلف حیوانی، وقایه و درمان، خوراکه، چاق‌سازی حیوانات مختلف، احداث فارم و پرورش حیوانات، به ۱۵۰ زنگ زده و مشورت و راه‌حل خواسته‌اند که برای‌شان بهترین راه‌حل‌ها توسط متخصصان داده شده و مشکلات‌شان حل شده است.

دهقانان بهره‌مند شده از این خدمات، از کار این مرکز ابراز خوشی می‌کنند و فعالیت این مرکز را در برچیده شدن مشکلات‌شان اثرگذار می‌دانند.

سورگل یک تن از دهقانان ولسوالۃ دهدادی ولایت بلخ می‌گوید: «ما قبلاً برای مشورت و دریافت معلومات زراعتی با مشکلاتی زیادی روبه‌رو بودیم و نمی‌توانستیم که به وقت معین مشکل تخنیکی‌مان را حل کنیم، حالا که وزارت زراعت از طریق مرکز تماس دهقان مشکل دهقان‌ها را حل می‌کند، ما از این اقدام خوب و نیک تشکر می‌کنیم، اکنون ما می‌توانیم از مزرعه و یا خانه‌ی

دلرغونی زابل کرانه
او او بی‌زی سرچینی

تهیه‌کننده: گیتی محسنی

زابل د افغانستان په سوېل لوېديځ کې د کابل - کندهار پر لويه لار پروت ولايت دی، چې ۱۷ زره او ۲۹۳ کیلومتره مربع مساحت لري.

د زابل ختيځ خواته غزني، پکتیکا او د ډېورنډ پوله، شمال ته يې غزني، لوېديځ ته يې کندهار او روزگان او سوېل ته يې د کندهار ولايت پروت دي.

هوا او اقليم يې په ژمي کې معتدل او په دوبي کې گرم دی، مرکز يې د کلات ښار دی او څه باندې يو زر او ۵۰۰ کلي لري. د يوې سروې له مخې، زابل دا مهال يو ميلیون او ۵۸ زره او ۹۴۰ تنه وگړي لري.

زابل د اداري وېش له مخې، د مرکز کلات په گډون ۱۱ اداري واحدونه لري، چې شلمزي، ارغنداب، خاک افغان، دای چوپان، ميزانه، شاجوی، شهرصفا، اټغر، شينکي، نوبهار او سيوري ولسوالۃ په کې شاملې دي. په دغه ولايت کې توخي، هوتک او د دې ترڅنگ، ترکي، اندر، سلیمانخېل، ناصر، خروټي، کاکړي، احمدزي، پوليزي، وردگ، يوسفزي، صافيان او شيراني استوگن دي.

د او بو سرچینې او سیندونه:

د زابل په ولايت کې د اوبولگولو يو شمېر سيندونه او سرچينې دي، چې زابلان ورڅخه له ورځنيو چارو نيوي بيا تر کرکېلي او نور اړتياو پوره کولو په پارگټه پورته کوي، د زابل په مرکز کلات کې د ترنک سيند د نوخيز کاريز، کاگري، شين غر، رنگي کلا مجيد خان کاريز، د شیر اباد چينې د چهل دختران د اوبوزېرمه او درې زره او ۵۰۰ کړۃ ځاگانې د اوبولگولو هغه سرچينې دي چې خلک ترې گټه پورته کوي په دې ولايت کې د اوبولگولو يوشمېر کانالونه هم جوړ شوي، چې د اوبولگولو په برخه کې د خلکو ستونزې هوارې کړي دي.

کرته:

زابل يو کرنيز ولايت دی، ډېره ځمکه يې هواره ده، چې د سيندونو، وياکو او کانالونو له لارې يې ډېره برخه خړوبويږي، دغه راز زابل کې کاريزونه او چينې شته او ترڅنگ يې هوا هم معتدله او ډکرنې لپاره مناسبه ده. زابل ۲۱۶ زره او ۴۵۷ هکتاره اوبيزې او للمي کرنيزې ځمکې لري، چې له دې ډلې ۶۲ زره هکتاره يې اوبيزې ځمکې، ۹۵ زره هکتاره يې للمي ځمکې، ۲۹ زره هکتاره يې بڼونه، ۱۵ زره او ۲۵ هکتاره تاکستانونه، دوه زره هکتار يې طبيعي ځنگلونه، پنځه زره هکتاره يې څړخايونه او چمنونه او اته زر او ۴۳۲ هکتاره يې شاپرې ځمکې دي.

گل‌خانه‌ای که عاید آن دو برابر کشت کوکنار است

معلومات از: جهان

ویرایش و تنظیم: هفته‌نامه‌ی دهقان

ولسوالی چپرهار در جنوب شهر جلال‌آباد واقع است که در حدود یک صد هزار جمعیت و دو هزار و ۵۰۰ خانواده در آن زنده‌گی می‌نمایند همه‌ی مردم آن مصروف کشت و کار گندم، جواری، سبزیجات، باغداری و مالداري‌اند.

محمد عظیم که ۳۸ سال دارد، باشندۀ ول قریه سر قلعه ولسوالی چپرهار ولایت ننگرهار است. او دارای چهار پسر و پنج دختر است. همه‌ی فرزندان او به مکتب می‌روند. محمد عظیم هم‌چنان در یکی از مکاتب به صفت معلم ایفای وظیفه می‌کند که ماهانه شش هزار و ۵۰۰ افغانی معاش دارد و در پهلوی شغل معلمی، مصروف کشت و کار زراعت در زمین‌های خود نیز هست. هفت جریب زمین دارد و با معاشی که دریافت می‌کرد، نمی‌توانست مصرف روزانه خانواده‌اش را تأمین کند.

محمد عظیم نسبت مشکلات اقتصادی و امنیتی که داشت، در هفت جریب زمین خود کوکنار کشت می‌کرد.

محمد عظیم می‌گوید: زمانی که در زمین‌های خود کوکنار کشت می‌کردم همه‌ی اعضای خانواده زن و مرد در کشت و جمع‌آوری کوکنار مصروف بودیم و حاصلات کوکنار را که جمع می‌کردیم با مشکلات زیادی روبه‌رو بودیم چون جمع‌آوری کوکنار یک کار بسیار مشکل و به صحت اطفالم بسیار مضر بود. باعث اختلالات روحی و جسمی آن‌ها گردیده بود، وضعیت امنیتی در ولسوالی چپرهار بسیار خراب بود، کودکان نمی‌توانستند به مکتب و مدرسه بروند و از درس و تعلیم بازمانده بودند.

در ولسوالی چپرهار دو سال پیش طالبان و داعش حاکمیت داشتند، زمانی که این دو گروه در بین خود درگیر می‌شدند، خانه‌های مردم عام، کشت و کار دهقانان همه تخریب و یا هم سوختانده می‌شد. در اثر درگیری‌هایی که در این ولسوالی وجود داشت، مکاتب و مساجد سوختانده شده و سرک‌ها و پلیچک‌ها همه تخریب شده بودند. مشکلات ترانسپورتی وجود داشت. کودکان از ترس و خطر به مکتب رفته نمی‌توانستند و مردم در وضعیت بدی قرار داشتند. نسبت مشکلاتی امنیتی و اقتصادی در زمان حاکمیت طالبان و داعش، همه دهقانان در این ولسوالی کوکنار کشت می‌کردند و محمد عظیم یکی از دهقانانی بود که در هفت جریب زمینش، جبراً کوکنار کشت می‌کرد و از هر جریب زمین به طور اوسط هفت کیلو تریاک حاصل می‌گرفت که هر کیلوی آن را در بدل ۲۰ هزار افغانی در بازارهای خویانی و شینواری می‌فروخت و سالانه از هفت جریب زمینش در حدود ۱۲۰ هزار افغانی به دست می‌آورد که ۳۰ هزار آن را

به خاطر از بین بردن امراض و آفات نباتی دوا و نیز کود کیمیایی می‌خرید. محمد عظیم نظر به مشکلات اقتصادی‌ای که داشت بعد از سروی و ارزیابی‌ای که از طرف ریاست زراعت ولایت ننگرهار صورت گرفته بود از طریق شورای سر قلعه به پروژه رشد زراعت و انکشاف روستایی وزارت زراعت، آبیاری و مالداري به صفت مستفیدشونده معرفی شد. شش دوره آموزش را در بخش‌های ایجاد سیستم‌های باغداری مدرن، گل‌خانه‌های تجارتي، باغچه‌های خانگی کوچک، بازاریابی برای محصولات زراعتی باارزش و بلندبدرن سطح آگاهی دهقانان را از طرف پروژه رشد زراعت و انکشاف روستایی سپری کرد.

محمد عظیم در فصل اول بادنجان رومی در گل‌خانه‌اش کشت کرده بود که بعد از سه ماه در حدود سه هزار و ۵۰۰ کیلو بادنجان رومی حاصل گرفت. هر کیلوی آن را در بدل ۲۵ افغانی در بازارهای محلی و مرکز شهر فروخت. در فصل اول از کشت بادنجان رومی در حدود ۹۰ هزار افغانی به دست آورد. در فصل دوم در گل‌خانه‌اش کاهو و ملی‌سرخک کاشت. در حدود ۵۰ هزار افغانی از فروش این سبزیجات به دست آورد. حالا که در فصل سوم قرار دارد در گل‌خانه‌ی خود بادرنگ کاشته است که تا هنوز به ارزش ۲۰ هزار افغانی حاصل گرفته و هنوز هم به جمع کردن حاصلاتش ادامه می‌دهد.

محمد عظیم از ۳۰۱ مترمربع زمینش که در آن گل‌خانه ساخته است، در یک سال بیش‌تر از ۱۶۰ هزار افغانی درآمد کرد. درآمدی که نشان می‌دهد، دو برابر عاید کوکنار است.

در حال حاضر وضعیت امنیتی در ولسوالی چپرهار نسبتاً خوب است و همه‌ی مردم مصروف کشت و کار گندم، جواری و سبزیجاتی که در یک‌سال چند بار حاصل می‌دهد هستند. با تطبیق پروژه‌های زراعتی در این ولسوالی، تولید و کشت کوکنار کاهش قابل ملاحظه‌ای پیدا کرده است.

محمد عظیم افزود: «فعلاً در وضعیت اقتصادی خوبی قرار داریم همه فرزندانم (چهار پسر و پنج دختر) مصروف درس و تعلیم‌اند، پسر کلانم منیر ۱۵ سال عمر دارد و با پولی که از محصولات گل‌خانه‌ای خود به دست آورده یک موتورسایکل خریده است که به خاطر رفت‌وآمد به مکتب و کورس‌های آموزشی از آن استفاده می‌کند. با درآمدی که سالانه از گل‌خانه‌ی خود به دست می‌آورم می‌خواهم تجارت خود را رونق بخشیده و از پول شخصی خود چندین باغچه خانگی دیگر ایجاد کنم و مردم قریه را هم به کشت و کار سبزیجات که در یک سال سه بار حاصل می‌دهد و از زمین کم حاصل زیاد به دست می‌آید، تشویق کنم تا از کشت کوکنار که حرام است دست بردارند.»

شورای قریه سر قلعه از پروژه رشد زراعت و انکشاف روستایی می‌خواهند تا در بخش‌های ایجاد باغ‌های زودرس، گل‌خانه‌های تجارتي و باغچه‌های خانگی دهقانان را کمک و با برگزاری سمینارهای آموزشی، سطح آگاهی دهقانان در بخش محصولات زراعتی باارزش را بلند ببرد تا مردم به کشت حلال رو آورند و از کشت حرام دست بردارند.

ولسوالی چپرهار دارای ۱۲ شورای محلی است که هر یک از این شوراهای در بخش زراعت از طرف پروژه «CBARD» باغ‌های جدید لیمو، مالت و املوک و گل‌خانه‌های تجارتي ساخته شده است که در مجموع ۲۸۸ مستفیدشونده مرد و ۷۲ مستفیدشونده زن دارد و در بخش‌های باغداری، گل‌خانه‌های تجارتي و باغچه‌های کوچک خانگی فعالیت دارند.

پروژه CBARD در این ولسوالی در حدود ۱۸۸ جریب زمین باغ لیمو مالت و املوک ساخته است. همین گونه ۶۰ گل‌خانه تجارتي و ۷۲ باغچه کوچک خانگی ایجاد کرده است. برای تمام مستفیدشونده‌گان باغداری، وسایل و بسته‌های مکمل باغداری (شامل ۱۱ قلم جنس)، بسته‌های وسایل گل‌خانه‌داری برای مستفیدشونده‌گان گل‌خانه‌های تجارتي (شامل ۱۳ نوع وسیله) و به مستفیدشونده‌گان باغچه‌های کوچک خانگی (نُه نوع وسیله) با تخم‌های اصلاح‌شده و کود کیمیایی توزیع کرده است.

تمام مستفیدشونده‌گان گل‌خانه‌های تجارتي و باغچه‌های خانگی در این قریه در یک سال سه فصل حاصل می‌گیرند. آنان در گل‌خانه‌های شان بادنجان رومی، بادرنگ، پالک، کاهو، کرم و ملی‌سرخک کشت می‌کنند.

پروژه رشد زراعت و انکشاف روستایی وزارت زراعت، آبیاری و مالداري یک پروژه مبتنی بر شوراهای بوده که در راستای کاهش کشت کوکنار در ولایت‌های ننگرهار، بادغیس و فراه فعالیت می‌کند که هدف آن بهبود اقتصاد محلی دهقانان، خانم‌های بی‌بضاعت و خانواده‌های زراعت‌پیشه است. این پروژه با

در آبریزه‌های بدخشان نهال‌های بادام غرس می‌شود

ریاست زراعت، آبیاری و مالداري ولایت بدخشان، از آغاز روند نهال‌شانی در آبریزه‌های این ولایت خبر داده است. در این آبریزه‌ها نهال‌های بادام غرس می‌شود.

ریاست زراعت بدخشان می‌افزاید که نهال‌های متمر و غیرمتمر در آبریزه‌های ولایات کندز، تخار و بدخشان غرس می‌شود. برنامه ساخت آبریزه‌ها و غرس نهال در آن، از طریق پروژه سکتوری حوزه دریایی پنج‌امو قبلاً آغاز شده بود.

از طریق پروژه حوزه دریای پنج‌امو، بیستویک آبریزه تا کنون در سه ولایت ساخته شده و کار شمار دیگری نیز جریان دارد. در این آبریزه‌ها نهال‌های پسته، اکاسی، بید روسی و بادام غرس می‌شود. هم‌چنین گیاهان کوهی از قبیل زیره وحشی، هینگ وحشی و رشقه نیز کاشته می‌شود.

غرس نهال بادام در سه آبریزه ولایت بدخشان، به داوطلبی گذاشته بود که در نتیجه شرکت «ترسری امید سبز» که توسط یک خانم رهبری می‌شود، برنده‌ی این داوطلبی شده است. این شرکت ۱۴ هزار نهال بادام برای غرس در آبریزه‌های حیرتان کلان، کوچه‌حصار و پایین شهر تهیه کرده است.

نهال‌هایی که روند غرس آن آغاز شده، پس از چهار سال به ثمر می‌رسند و تا ۱۵ سال حاصل می‌دهند. هر نهال از سال چهارم تا ششم، به طور اوسط سالانه ۱۵ کیلو گرام حاصل می‌دهد اما از سال ششم به بعد، میزان حاصلات آن سالانه به شش تا هفت کیلو گرام خواهد رسید.

هلمند کې نږدې دوه زره بڼونه جوړېږي

دهلمند ولایت د کرنې، اوبو لگولو او مالداري ریاست وایي، چې ددې ولایت په قوریو او نرسریو کې څه بلنډیو میلیون مېوه لرونکي او بې میوې نیالګي روزل شوي او په فنې او مسلکي توګه وېش ته چمتو شوي دي.

ددغو نیالګیو له ۱۲۰ زره یې د یادولایت د کرنې ریاست اړوندو قوریو کې او پاتې ۹۰۰ زره نور هغه یې ددې ادارې تر څار لاندې د خصوصي سکټور له خوا روزل شوي دي.

دهلمند د کرنې رییس زلمي الکو وویل: «په پام کې ده، چې سړ د کرنې وزارت د بڼوالی او مالداري ملي پروژې په همکارۍ ځمکوالو ته له زر تر دوه زره جریبه د مېوې نوي بڼونه جوړ کړو.»

هغه وویل، چې د نوي جوړېدونکو بڼونو د اړتیا وړ نیالګي به له همدغو قوریو او نرسریو څخه پېرل کیږي او پر بڼوالو به وېشل کیږي.

د کرنې وزارت هلې ځلې کوي، چې هلمند ولایت کې بڼوالی ته وده ورکړي، هغه ونې ترویج کړي چې په ډېره لنډه موده کې مېوه نیسي او بڼه کمیت او کیفیت لرونکي وي، تر څو د بڼوالی محصولات ډېر او د بڼوالو عواید زیات شي.

عوامل زیاد شدن زنبور نر در کندوی زنبور عسل

دکتر عبدالنبي احمدي متخصص حشرات مفیده ریاست زراعت ولایت کابل

چون بدن کارگران کوتاه است این تخم‌ها را در کنار سلول می‌گذارد، در صورتی که ملکه

معمولاً لاروهای ۲-۳ روزه انتخاب می‌شوند. به طور خلاصه عوامل زیاد شدن زنبور نر قرار ذیل است:

- ۱- اگر ملکه با کدام زنبور نر جفت‌گیری نکرده باشد، به هر تعدادی که ملکه تخم‌گذاری کند همه‌شان به زنبور نر تبدیل می‌شود (به خاطری که در کیسه اسپرم ملکه نطفه نر موجود نمی‌باشد)،
- ۲- اگر ملکه جفت‌گیری کرده باشد اما مقدار کافی اسپرم را در وقت جفت‌گیری از زنبور نر نگرفته باشد، باز هم در این صورت بعد از مدتی که نطفه نر ختم شود، تخم‌های بدون باروری را می‌گذارد که همه آن بدل به زنبور نر می‌شود.
- ۳- اگر ملکه در وقت جفت‌گیری مقدار زیاد نطفه نر را در کیسه اسپرمش ذخیره کند، اما در وقت عبور تخم‌ها از مقابل کیسه اسپرم، ملکه به عضلات کیسه اسپرم فشار وارد نکند در این صورت نطفه نر آزاد نمی‌شود و در نتیجه تخمی که به وجود می‌آید بدل به زنبور نر می‌شود.
- ۴- در حالاتی که ملکه بمیرد یا تلف شود، در این صورت هورمون جلوگیری کننده که باعث عقامت زنبوران کارگر می‌شود از بین می‌رود که در اول زنبورها خیلی ناراحت می‌شوند، این طرف و آن طرف به جست‌وجوی ملکه می‌پردازند که یک تعداد زیاد آن روی تخت پرواز قرار می‌گیرند اگر در این حالت به کندو گوش داده شود صدای گریه مشابه گریه انسان از کندو به گوش می‌رسد و اگر نبود ملکه مدتی دوام کند تخمدان زنبورهای کارگر که هر کدام آن در حدود هفت لوله دارد، فعال می‌شود و شروع به تخم‌گذاری می‌کند که به صورت ناشیانه چندین تخم در یک سلول می‌گذارد.

وظیفه زنبور نر در کندوی زنبور عسل، جفت‌گیری با ملکه و سهم‌گرفتن در گرم کردن کندو است. دیگر کاری را در کندو انجام نمی‌دهد و مفت‌خوار می‌باشد. حاصل زحمت کارگران را همیشه می‌خورد و توسط زنبورهای کارگر تغذیه می‌شود، تعداد این‌ها در فصل بهار و تابستان در حدود ۳۰۰-یک هزار تا می‌رسد که اگر تعدادشان در یک کندو از این بیش‌تر شود، غیر نورمال می‌گردد. از همین خاطر چون در زمستان گل و گیاه وجود ندارد، گرده و عسل در کندو کم می‌باشد. به همین سبب، در آخر تابستان و اوایل خزان به زنبورهای نر، کارگران غذا نمی‌دهند که در نتیجه زنبورهای نر به صورت دسته‌جمعی تلف می‌شوند که این حالت را به نام «نرکشی» یاد می‌کنند. باید عرض شود که زنبورهای کارگر با وجودی که مادینه‌اند، به اثر هورمون ملکه عقیم می‌شوند. در این میان تنها ملکه و زنبور نر از نگاه جنسی فعال می‌باشند که زنبور نر تنها اسپرم داشته و زنبور ملکه علاوه از تخم‌های خودش، اسپرم زنبورهای نر را توسط جفت‌گیری از زنبورهای نر می‌گیرد و در کیسه اسپرم خودش ذخیره می‌کند.

ملکه با داشتن تخمدان بزرگ که تقریباً از ۱۷۰ لوله تشکیل شده که با یک کانال مشترک تخم بر که از مقابل کیسه اسپرم عبور می‌کند تشکیل شده که هر لوله در ۳/۵ ساعت یک تخم و در ۲۴ ساعت هفت تخم تولید می‌کنند. همه این تخم‌ها از کانال تخم بر در حرکت شده از مقابل کیسه اسپرم عبور می‌کنند که در مقابل هر تخمی که از مقابل کیسه اسپرم عبور می‌کند، با فشار دادن عضلات کیسه اسپرم چند نطفه نر آزاد می‌شود. یکی از این نطفه‌های نر با نطفه ملکه یک‌جا می‌شود در نتیجه یک تخم بار می‌آید و بقیه اسپرم یا نطفه‌ها تلف می‌شوند. ملکه با خم کردن دم خود در بالای سلول، تخم خود را به صورت ایستاده در سلول می‌گذارد که این تخم، دارای نطفه نر و ماده است و تبدیل به زنبور کارگر می‌شود و اگر این تخم بعد از تبدیل شدن به لاروا در سلول‌های مخصوص بزرگی که به نام پستانک یاد می‌شود قرار داده شود و مقدار زیاد ژله رویال در آن قرار داده شود با پرورش خاص کارگران بدل به ملکه زنبور می‌شود که

تخم‌هایش به صورت ایستاده و در ته سلول قرار می‌دهد، که این تخم‌های کارگران همه بدل به زنبور نر می‌شوند، چنین کندو به درد زنبورداران نمی‌خورد، باید آن را به یک جای دور برده همه آن را دور ریخته و یا از بین ببرد. اگر در کدام کندویی زنبوردار تعداد زیاد زنبور نر را ببیند، باید زنبوردار آن را به وسیله چاقوی تیز سر آن‌ها را بزند که بقیه‌ی آن را زنبورهای کارگر پاک‌کاری می‌کنند.

علایم سلول‌های نر در زنبورها این است که سر آن‌ها محدب و نسبت به سلول‌های کارگر بزرگ‌تر است. قابل یادآوری است که ملکه همیشه در هر سلول یک تخم به صورت ایستاده می‌گذارد، مگر در حالاتی که همه سلول‌های قاب پر از شهد، گرده و تخم ملکه باشد ناگزیرانه چند تخم را در سلول‌ها می‌گذارد.

امسال بیش از ۶۰ مرکز پرورش سمارق ساخته شده است

حشمت‌الله حبیبی

امسال وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، بیش از ۶۰ مرکز پرورش سمارق ساخته است. هدف ساخت این مرکزها، توان‌مندسازی زنان و خانواده‌ها بوده است.

وزارت زراعت توسط پروژه‌ی ملی باغداری و مالداري «NHLP» اش، به منظور بهتر شدن تغذی و بلند بردن میزان مصونیت غذایی خانواده‌ها و ارزش‌افزایی به تولید سمارق، این مرکزها را ساخته است.

۶۰ مرکز یادشده‌ی پرورش سمارق در ولایت‌های کابل، پروان، پنجشیر، کاپیسا، لوگر، پکتیا، خوست، پکتیکا، غزنی، میدان‌وردک، بامیان و دایکندي و تنها برای زنان، ساخته شده است.

تمام هزینه‌ی ساخت این مراکز تولیدی را وزارت زراعت توسط پروژه‌ی ملی باغداری و مالداري پرداخته است.

بر علاوه برای هر مرکز پرورش سمارق یک بسته‌ی ابزار پرورش سمارق که شامل ۱۹ قلم وسیله می‌شود، به خانم‌های یادشده توزیع شده است.

هم‌چنان وزارت زراعت در سال ۱۳۹۹ نیز برنامه دارد که توسط پروژه‌ی ملی باغداری و مالداري خود، نیز ۶۰ مرکز دیگر پرورش سمارق را در کشور ایجاد کند.

بر علاوه باید اضافه کرد که ریاست اقتصاد خانواده وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، از چندین سال بدین سو کشت و پرورش سمارق را در مرکز و ولایت‌ها برای خانم‌های زراعت‌پیشه جهت بلند بردن اقتصاد خانواده‌های‌شان و بهتر شدن حالت تغذی، بلند بردن میزان مصونیت غذایی و شغل‌آفرینی برای خانواده‌ها ایجاد کرده است. محمدجمیل نیازی مدیر عمومی تغذی ریاست

اقتصاد خانواده در این باره می‌گوید: «ریاست اقتصاد خانواده پارسال، زمینه‌های کشت و پرورش سمارق را برای ۱۰۰ خانم در ولایت فراه فراهم کرده است. هم‌چنان در سال جاری یک مرکز آموزش عملی و نظری پرورش سمارق را برای خانم‌های زراعت‌پیشه در بادام‌باغ کابل ساخته‌ایم که ۹۰ خانم از مرکز و ولایات در بخش کشت و پرورش سمارق به شکل عملی و نظری آموزش دیده‌اند.»

آقای نیازی می‌افزاید: «ریاست اقتصاد خانواده در پلان سال ۱۳۹۹، ۷۰ خانم را در ولایت کابل در بخش کشت و پرورش سمارق صدفی به شکل نظری و عملی آموزش می‌دهد و هم‌چنان هر کدام از این خانم‌ها برای خودشان یک فارم کوچک سمارق صدفی را در داخل حویلی‌های‌شان ایجاد خواهند کرد.»

سمارق سالانه چهار بار حاصل می‌دهد که به طور اوسط در یک سال ۱۲۰ کیلو گرام سمارق به دست می‌آید. بهای یک کیلو سمارق در بازار از ۲۵۰ آغاز و به ۳۰۰ افغانی می‌رسد که عاید خوبی برای خانم‌های تولیدکننده است.

کشت و پرورش سمارق صدفی به منظور بهتر شدن حالت تغذی خانواده‌ها، ایجاد مصونیت غذایی و شغل‌آفرینی برای زنان راه‌اندازی می‌شود. با کشت سمارق، می‌توان از ساحه‌ای بسیار کوچک، حاصل زیادی برداشت کرد.

دهقان

Public.relation@mail.gov.af

www.mail.gov.af

Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock

@MAIL_AF

۰۷۴۸۰۰۹۱۳۷

۰۷۶۶۴۰۰۶۰۰

نشانی برقی:

ویب‌سایت:

فیس‌بوک:

تویتر:

شماره‌های تماس:

آدرس: جمال مینه، کارته سخی، کابل، افغانستان

به جز گزارش‌ها و سخن دهقان، مسوولیت متباقی مقاله‌ها به نویسندگان آن بر می‌گردد.

صاحب امتیاز: وزارت زراعت، آبیاری و مالداري

(۰۷۶۶۴۰۰۶۰۰ - akbar_rostami10@yahoo.com)

مدیر مسوول: حبیب‌بهرزاد ۰۷۰۶۷۹۸۱۴۴ - ha.behzad@gmail.com

سر دبیر: نورالعین

ویراستاران: جمعه گل اشرفی و ظفر شاه رویی

مدیر خبر: گیتی محسنی

گزارشگران: شجاع‌الحق نوری، حشمت‌الله حبیبی، نعیم رضایی، شفیق‌الله نوری، عوض‌علی مهدوی و عبدالواسع خان‌زاده

برگه آرای: نذیر احمد دستگیرزاده

The interest of Herat peasants in cultivation of beetroots

Reported by:
Shafiq Noori

Herat province Agriculture, Irrigation and Livestock Officials report a 12.5 percent increase in beetroot crops this year whereas the peasants of Herat demanded the Ministry of Agriculture to coordinate them to extend the cultivation area of beetroot and its production.

Bashir Ahmad Ahmadi, the head of Agricultural affairs of Herat province, confirmed the deficiency of cultivation area and production of beetroot in Herat and he said, "This year, the cultivation area and production of beetroot in this province has reached 327 hectares and the production level has reached 5559 metric tons. According to lack of industrial utilization of this crop, the Agriculture Department has done no activity in this section, but according to peasants' interests, we are ready

to co-operate them. Nevertheless, we obtained 4860 metric ton beet in 308 hectares last year. This year, according to well-conditioned temperature and peasants' interest, the production reached 12.5% increase compared to last year. Meanwhile, the beetroot peasants of this province are satisfied of beet cultivation and its obtained crops. Abdulzahir, a farmer from Gazrah district of

Herat province who has gained 10 tons beet in 2 acres area, said, "We cultivated the sugar beet which had been distributed by the cooperatives since 1978, afterward revolution happened. Currently, we have been cultivating beetroot since 2016. We obtain its crops twice a year which the first period pro-

duces a better result than the second period, and we sell each package of 7 kilos about 50 afgs to 70 afgs.

Abdulzahir demanded the Ministry of Agriculture to help them promote the beetroot cultivation distributing reformed seeds and chemical fertilizers.

Abdulqaiom, another peasant, said, "The cultivation of beetroot is effortless and productive. We would earn more if there were a company to produce sugar using Herat peasants' beetroot."

The sugar and forage breeds are mostly cultivated in Anjil and Gazrah districts of Herat province which sugar beet is used for human feed and forage beet is used for animals feed.

د بزگرانو د اړیکو مرکز

گرانو بزگرانو؛

۱۵۰ وړیا شمېرې سره اړیکه ونیسئ او د کرنې له کارپوهانو سره خپلې ستونزې شریکې کړئ، ستاسو د ستونزو هوارولو په پار به ډېر ژر تاسوته ځواب درکړل شي.

۱۵۰

